Redactiunea, Administratiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitu!
Birourile de anunciuri.
Braşovu, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţul inserţiunilor: o seriă garmondu pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LII.

„Gazeta“ iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unu anu 12 fl., pe şése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România şi străinătate
Pe unu anu 40 francĭ, pe şése luni 20 francĭ, pe trei luni 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentulu pentru Braşovu:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unu anu 10 fl., pe şése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în casă: Pe unu anu 12 fl. pe şése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unu esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 bani.
Atâtu abonamentele câtu şi inserţiunile suntu a se plăti înainte.

Nr. 92. Braşovŭ, Lunĭ, Marţĭ 25 Aprilie (7 Maiu) 1889.

Braşovŭ, 24 Aprilie v.

Rarĭ suntŭ ocasiunile, în carĭ sĕ se destăinuiască în dieta unguréscă atâtea adevĕrurĭ despre sistemulŭ unguréscŭ de guvernare, ca în cursulŭ desbaterilorŭ asupra bugetului.

Şi de rêndulŭ acesta desbaterile asupra bugetului suntŭ mai interesante, fiind-că urméză curênd după desbaterile asupra legii militare.

Ce nu s'a putută spune cu acea ocasiune, se spune acum la bugetŭ când terĕmulŭ desbaterilorŭ e mai largŭ.

Şĭ-apoi mai e şi altă împrejurare, care face ca deputaţii sĕ rupă cu totulŭ vĕlulŭ, sub care se mai ascundea fĕlulŭ de guvernare alŭ regimului unguréscŭ.

Se scie că cu ocasiunea desbaterilorŭ asupra legii militare, vĕdêndŭ deputaţii oposiţionalĭ că, cu tóte demonstraţiile de stradă, cu tóte acusările ridicate de ei încontra ministrului Tisza şi a partidului sĕu, acestora nicĭ prin gândŭ nu le trece sĕ se retragă dela saculŭ cu grăunţe, ca sĕ facă locŭ altora, şi că prin urmare legea totuşi se va vota, mulţĭ dintre ei, dintre deputaţii oposiţionalĭ, au renunţatŭ a mai vorbi.

Acum însĕ li-se oferе ocasiune nouă şi multŭ mai potrivită a biciuì regimulŭ fără cruţare şi aşa avemŭ şi noi prilejulŭ a audi nouĕ adevĕrurĭ, nouĕ şi grave, dĕr drepte acusaţiunĭ în contra sistemului de guvernare alŭ celorŭ dela putere.

Aflămŭ din aceste desbaterĭ, că *binefacerile*, cu carĭ ne-a bătutŭ Koloman Tisza, de când conduce destinele acestui statŭ, suntŭ: cheltuelile statului urcate cu 109 milióne, dările sporite cu 146 milióne, şi nu mai puţinŭ decât 79 de legĭ de dare, a-lŭ căroru şirŭ încă nu e încheiatŭ!

„Koloman Tisza — dise br. Ivor Kaas — e celŭ mai uşuraticŭ ministru-preşedinte unguréscŭ. In decursulŭ regimului sĕu, poporulŭ a sĕrăcitŭ, emigrarea a devenitŭ modă, şi e mirare, că poporulŭ nu e strivitŭ de povara, ce-lŭ apasă. Pauperismulŭ ia proporţiunĭ totŭ mai marĭ, deficitulŭ e permanentŭ. Koloman Tisza a ruinatŭ statulŭ materialicesce şi moralicesce“.

Br. Kaas a arĕtatŭ numai în generalŭ relele şi neajunsurile ce au cădutŭ ca o năpaste asupra poporaţiunei statului din pricina nenorocitului sistemŭ de guvernare unguréscŭ. Alţĭ vorbitorĭ au întratŭ însĕ mai multŭ în amĕrunte.

Astfelŭ, Ignacz Helffy a ilustratŭ de pildă moralitatea administraţiunei organelorŭ financiare, care suntŭ însărcinate cu încassarea dărilorŭ, dicêndŭ că lorŭ nu le este atâta sĕ esecute legea în modŭ dreptŭ, ci sĕ stórcă câtŭ mai multŭ dela cetăţenii contribuabilĭ, carĭ suntŭ supuşĭ la vexaţiunĭ totŭ mai marĭ.

Unŭ altŭ deputatŭ, Em. Hollaky, vorbindŭ despre modulŭ cum şĭ-a formatŭ Tisza maiorităţile din dietă, dice că Ardelulŭ e cu totulŭ părăginitŭ şi s'a prefăcutŭ în terenŭ de corteşire, aşa că chiar profesorii ung. îşĭ trimitŭ din satŭ în satŭ şcolarii ca sĕ facă servicii de corteşĭ pe la alegerĭ; acelaşĭ lucru îlŭ facŭ şi învĕţătorii şi inspectorii şcolarĭ. In timpulŭ alegerilorŭ domnesce în Ardélŭ comitetulŭ esecutivŭ alŭ partidei guvernamentale şi elŭ dispune de tóte autorităţile. Hollaky ii recomandă d-lui Tisza esemplulŭ ce l'a datŭ d-lŭ Ioanŭ Brătianu, care s'a retrasŭ când a vĕdutŭ că e curentulŭ în contra lui, deşi avea maioritate în cameră şi deşi crease în cei doispredece anĭ, câtŭ a statŭ la guvernŭ, independenţa ţĕrii.

Unŭ lucru numai au uitatŭ sĕ-lŭ spună d-nii Kaas, Helfy şi Hollaky, rivalulŭ d-lui Truţa la alegerile din Baia de Crişiu, că la tóte aceste rele ale regimului tiszaistŭ au contribuitŭ toţĭ aceia, carĭ adĭ ei înşişĭ nu mai potŭ suferi şederea lui Tisza la guvernŭ şi cerŭ retragerea lui.

Dĕr nicĭ vorbă nu e sĕ se retragă Tisza, sĕ se schimbe sistemulŭ de guvernare de adĭ, precum se aştepta oposiţia în urma reconstruirii ministerului. Intrarea lui Szilagyi, Wekerle şi Szapary în ministerŭ, dise Tisza, nu însemnéză unŭ programŭ nou pentru guvernŭ, şi ceea ce a declaratŭ Szilagyi în privinţa reformelorŭ, ce ar fi de făcutŭ, represintă deocamdată numai părerile lui subiective.

Tisza nu vrea sĕ recunóscă că are pĕcate — şi oposiţiunea i-a înfăţişatŭ numai o parte din ele; de pĕcatele lui comise în contra naţionalităţilorŭ nemaghiare prin rĕsboirea lorŭ, prin prigonirea limbei lorŭ, prin nutrirea şovinismului maghiarŭ nenorocitŭ, se'nţelege, nicĭ că a făcutŭ amintire, — numai unŭ singurŭ pĕcatŭ şi-'lŭ recunósce Tisza, că adecă, precum s'a disŭ, „stă acum la cârmă de prea multă vreme şi ómenilorŭ li s'a urîtŭ de elŭ“.

De ar fi consciu de aceea, că faptele lui în timpŭ de patruspredece anĭ au fostŭ bune si drepte, nicĭ acésta n'ar pute-o admite. Căcĭ cui i-se urăsce de bine şi de dreptate?

Dĕr nu numai că li s'a urîtŭ ómenilorŭ, ci ei suntŭ sătui şi amărîţĭ de resultatele regimului tiszaistŭ. Şi contele Apponyi constată cu dreptŭ cuvêntŭ, că amărîciunea e generală şi că nu ne putemŭ mira de acésta pe câtŭ timpŭ partidei dela putere i suntŭ tóte iertate, ĕr minoritatea nu'şĭ află dreptulŭ sĕu, pe câtŭ timpŭ va esista sistemulŭ electoralŭ de adĭ, şi — adaugemŭ noi — pe câtŭ timpŭ nu va înceta nenorocita politică de maghiarisare.

DIN AFARĂ.

Congresele catolice.

„Journal des Débats“, vorbindŭ de congresele catolice întrunite în mai multe ţĕrĭ pentru a emite dorinţele lorŭ în favórea restabilirii puterii temporale a Papii, constată, că congresulŭ dela Viena are mai cu deosebire însemnătate, pentru că partidulŭ clericalŭ esercită o influenţă preponderantă în Austria şi pentru că Austria e aliată cu Italia. Acéstă demonstraţiune clericală, adauge „Jurnalulŭ“, tolerată de guvernŭ, pune pe Austria într'o situaţiune destulŭ de falsă faţă de Italia, unde produce o impresiă supărătóre. Decă episcopii francesĭ, carĭ suntŭ în acelaşŭ timpŭ şi deputaţĭ, s'ar fi datŭ la o astfelŭ de demonstraţiă, indignarea ar fi fostŭ violentă în pressa italiană, care a acusatŭ de curêndŭ diplomaţia francesă, că voiesce sĕ reînvieze convenţiunea din Septemvre 1864. Dĕr Italia nu va pute sĕ se plângă, că nu avemŭ destulă consideraţiune pentru susceptibilităţile sale, ea ar putea chiar sĕ ne propună pe noi ca modelŭ amicilorŭ sĕi.

„Noua Pressă Liberă“ se ridică în contra uneltirilorŭ catolice din care câţĭ va membri fanaticĭ au atacatŭ mojicesce guvernulŭ italianŭ aliatŭ alŭ Austriei, revendicândŭ patrimoniulŭ S-tului Petru şi reclamândŭ reedificarea mănăstirilorŭ. Fóia vienesă constată cu părere de rĕu, că unŭ oficerŭ superiorŭ, de origine saxonă, membru alŭ congresului, a esprimatŭ chiar dorinţa, ca armata austriacă sĕ mérgă în contra Italiei.

Congresulŭ spaniolŭ a trimesŭ o depeşe de felicitare plină de entusiasmŭ congresului din Viena, pentru că a adresatŭ Papii o telegramă în privinţa restabilirii puterei temporale. Principele de Lichtenstein a rostitŭ unŭ discursŭ

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS“.

Curierulŭ Exposiţiei din Parisŭ.

[Corespondenţa nóstră particulară.]

Unŭ amicŭ alŭ diarului nostru ne trimite corespondenţa ce o publicămŭ mai la vale.

Alte corespondenţe vorŭ urma.

Din parte-ne nu putemŭ decâtŭ sĕ atragemŭ cu insistenţă atenţiunea binevoitóre a cetitorilorŭ noştri asupra celorŭ ce publicămŭ, invitându-i în acelaşŭ timpŭ a urmări di cu di şi cele ce vomŭ mai publica sub rubrica de mai susŭ.

I.

Parisŭ, 1 Maiu.

Inaugurarea Exposiţiunei e iminentă.

Din nou, decĭ, privirile tuturorŭ popórelorŭ civilisate séu semi-civilisate se îndreptéză spre Parisŭ.

Din nou capitala Franciei se impune atenţiunii lumii întregĭ cu serbările ce le prepară.

Din nou manifestaţiunile geniului sĕu prodigiosŭ vorŭ stórce admiraţia generală.

Fericiţĭ, că de astă-dată nu luptele de partide, nu boulangismulŭ suntŭ împrejurările ce aridică Parisulŭ peste nivelulŭ evenimentelorŭ nóstre curente, sĕ salutămŭ şi noi împreună cu toţĭ amicii păcii şi ai Franciei mĕreţa înaugurare a celei mai superbe Exposiţiunĭ universale din câte au existatŭ vr'odată. Sĕ salutămŭ cu atâtŭ mai căldurosŭ şi cu atâtŭ mai convinşĭ acéstă serbare a păcii şi a muncii, cu câtŭ aniversarea lui *6 Maiu 1789* ne reamintesce centenariulŭ celui mai mare şi alŭ celui mai fenomenalŭ actŭ politicŭ şi socialŭ.

* * *

Exposiţiunea actuală e a XV-a din câte s'au ţinutŭ la Parisŭ. Se înţelege de sine, că n'au fostŭ tóte internaţionale, cum e cea de acum.

Prima exposiţiă *naţională* s'a înauguratŭ la 1 Vendémiaire (22 Septemvre) 1798, după planulŭ unui fostŭ ministru de comerţŭ, *François de Neufchâteau*, pe câmpulŭ lui Marte, adecă pe loculŭ, pe care e aşedată cea actuală.

Cu tóte circumstanţele nefavorabile ale unei epocĭ de teribile revoluţiunĭ, cu tótă apatia publică, Exposiţiunea din 1798 a încântatŭ pe contimporanĭ, şi celebrulŭ Mouge nu putŭ sĕ se reţie d'a nu esclama cu mândriă:

„Adĭ vedemŭ, că totŭ ce e utilŭ triumfului soldaţilorŭ noştri, că totŭ ce ne procuramŭ până acum dela strănĭ, stau ascunse în sînulŭ ţĕrii *nóstre*; pentru a le avé, n'avemŭ decâtŭ sĕ le scótemŭ.“

Trei anĭ după acésta, totŭ în luna lui Septemvre, se înauguréză Exposiţiunea a doua *naţională*. De astă-dată drumulŭ era deschisŭ, şi prin urmare, afluenţa exposanţilorŭ mai considerabilă.

Pe când în 1798 nu participaseră la Exposiţiă decâtŭ *110* inşĭ, representândŭ *16* din *88* de districte, la 1801 se întruniră în curtea Luvrului *220* de exposanţĭ.

La unŭ anŭ după acésta, Exposiţia a III naţională întrunesce 540 de esposanţĭ din *73* de districte.

Patru anĭ în urmă, după strălucita victoriă dela Austerlitz, Napoleonŭ I organiséză a patra exposiţiă. De astădată Exposiţia ia proporţiunĭ atâtŭ de marĭ, încâtŭ cei *1422* de exposanţĭ nu mai încapŭ în curtea palatului Luvru, şi mulţĭ din ei se stabilescŭ pe esplanada Invalidilorŭ, unde actualminte figuréză Exposiţiunea coloniilorŭ.

Rĕsbóiele, ce a avutŭ sĕ supórte Francia în urmă, tragediile anilorŭ 1813, 1814 şi 1815 tăiaseră orĭ-ce avêntŭ comercialŭ. Astfelŭ vedemŭ, că abia după unŭ intervalŭ de 13 anĭ se póte ţine a V-a Exposiţiă.

Punctele de atracţiune ale Exposiţiunii naţionale din 1819 suntŭ *maşinele cu vaporŭ*, ce atuncĭ îşĭ facŭ prima lorŭ apariţiune, — şi *litografia*. Exposanţĭ suntŭ 1662.

Până la acestŭ anŭ, Exposiţii nu suntŭ decâtŭ numai în Francia; dela 1819 încolo străinii începŭ sĕ imite pe Francesĭ.

A VI şi VII Exposiţiă se ţinŭ în 1823 şi 1827, totŭ în curtea Luvrului, şi întruni cea dintâiă *1642* (deja o regresiune!) şi cea d'a doua *1693* de exposanţĭ industrialĭ.

Exposiţia VIII, IX şi X cade în anii 1834, 1839 şi 1844.

Sub domnia lui Louis-Philippe timpurile findŭ mai liniştite, industria francesă începe sĕ prospereze. Acésta se vede din numĕrulŭ celŭ crescêndŭ alŭ exposanţilorŭ. La 1 Maiu 1834, figuréză

în care a apěratŭ socialismulŭ creştinŭ în contra progresului esploatării lucrătorilorŭ de către capitaliştĭ şi ovrei.

Cehii şi Germania.

Se anunţă din Praga, că „Narodni Listy“, organŭ alŭ junilorŭ Cehĭ, a fostŭ confiscatŭ din causa unui articolŭ în care dicea, că guvernulŭ austriacŭ trebue sě se opună triumfului Germanilorŭ în Boemia, pentru că înghiţirea acestei provincii intră în programa Germaniei şi că va veni diua, când resistenţa Cehilorŭ în contra acestei din urmă puterĭ va fi recunoscută ca singura politică adevěratŭ naţională, din punctŭ de vedere alŭ Austriei.

Streinii în Bulgaria.

Unŭ ucazŭ alŭ prefectului de poliţiă din Sofia ordonă, ca orĭ-ce streinŭ sě depuie în 25 de dile paşaportulŭ sěu şi sě se înscrie în registrele poliţiei, pentru a stabili identitatea sa, altfelŭ vorŭ fi expulsaţĭ din Bulgaria. In virtutea aceluiaşĭ ucazŭ, emigraţii bulgarĭ în ţeră trebue sě mergă pe la vetrele lorŭ respective într'unŭ termenŭ de trei dile.

Germania şi Elveţia.

„Gazeta de Voss“ vorbindŭ de ameninţările îndreptate de orecarĭ foi oficióse la adresa Elveţiei, în urma espulsării comisarului de poliţiă Wohlgemuth, se esprimă astfelŭ: „Asemenea ameninţărĭ s'au mai adresatŭ Elveţiei, şi au făcutŭ rěu Germaniei. Adĭ, când punemŭ capětŭ pedepsei ce suferia Maliatia, ca espiare a crimei sale, şi când, de altă parte, aşteptămŭ înzadarŭ o reparaţiune din partea lui Mataafa, ar fi necesarŭ sě se evite conflicte cu unŭ statŭ liberŭ, căcĭ nefăcêndŭ acésta, n'amŭ pute găsi decâtŭ nouě eşecurĭ.

Intrigile Rusiei.

Corespondentulŭ din Viena alŭ diarului englesŭ „Standard“ acusă pe Rusia de intrigĭ, ce potŭ turbura pacea Europei. Elŭ crede, că Rusia n'a isbutitŭ în sforţările sale pentru a încheia o alianţă turco-rusescă şi chiar pentru a-şĭ asigura neutralitatea Turciei în cas de rěsboiu.

Intêlnirile împěrătescĭ.

O órecare nemulţumire se manifestéză în sferele înalte din Berlinŭ, din pricina puţinei grabe ce se arată la curtea din Petersburgŭ pentru a ficsa data călětoriei Ţarului la Berlinŭ. Unŭ personagiu rusŭ, care a trecutŭ prin Berlinŭ, a datŭ amĕnuntele următóre: Amânările şi hesitaţiunile resultă din starea nervósă în care se află împěrătésa, care de când cu accidentulŭ dela Borki, refusă cu desěvêrşire sě întreprindă vr'o călětoriă pe drumŭ de ferŭ, şi voesce sě mergă la Berlinŭ pe mare.

Impěrătésa înainte de căsětoria sa era luterană; ea s'a făcutŭ ortodoxă pentru motive politice; şi până acuma era fórte nepăsătóre la ceremoniele cultului grecŭ. De când cu accidentulŭ dela Borki, ea îşĭ petrece dilele închinată în faţa sfintelorŭ icóne.

Impěratulŭ e de asemenea afectatŭ; elŭ se ocupă puţinŭ de afacerile publice, şi partidulŭ retrogradŭ se folosesce de acésta pentru a face sě se aprobe unele měsurĭ draconiene în privinţa provinciilorŭ baltice, měsurĭ carĭ producŭ chiar în cercurile rusescĭ o fórte rea impresiă, căcĭ se temŭ de represalii.

Austro-Ungaria şi Rusia.

Scirea, că compania drumului de ferŭ alŭ statului austro-ungarŭ plănuesce cumpărarea drumurilorŭ de ferŭ orientale, care aparţinŭ baronului de Hirş, a produsŭ o viuă impresiune în cercurile politice rusescĭ. Ele vědŭ în acéstŭ fapt cucerirea pacinică a peninsulei balcanice de către Austro-Ungaria. Organele cele mai ardětóre din pressa rusescă îndemnă pe guvernulŭ din Petersburgŭ sě ia měsurĭ preservative, ca bunăóră lărgirea gurii Dunării actualminte neaccesibilă pentru corăbiile de rěsboiu rusescĭ.

SCIRILE DILEI.

Poesia poporală valahă. Profesorulŭ „ungurŭ“ din Deva, Oskar Majland, a trimisŭ societăţii „Kisfaludi“ unŭ tractatŭ despre: „Trăsurile caracteristice principale ale poesiei poporale valahe“, care a fostŭ cetitŭ acolo de altŭ „ungurŭ“ Gustav Heinrich şi primitŭ cu aplause. După *părerea* lui Majland, materia mitologică a poesiei române séměnă fórte mitologiei poporelorŭ slave.—Norocŭ, că profesorului „ungurŭ“ numai i-se pare.

***

Ciangăii la Deva. „Sieb. Deutsch. Tgbltt“ află din Deva: Foile din Budapesta au scrisŭ în sĕptĕmâna trecută multŭ despre Ciangăii colonisaţĭ în Deva şi Hunedora; dér noi nu vedemŭ nimicŭ din casele, ce arŭ fi sě stea deja gata; nicĭ unŭ unicŭ Ciangău n'a sositŭ încă în anulŭ acesta. Singurulŭ lucru ce vedemŭ e, că unŭ inginerŭ se ocupă cu împărţirea pămêntului ce e sě se dea Ciangăilorŭ. — Apă'n piuă!

***

Impuşcatŭ la esercitiu. In sĕptĕmâna trecută a fostŭ împuşcatŭ, cu ocasiunea esercitielorŭ garnisónei din Sibiiu, unŭ soldatŭ, anume Iosifŭ Moldovanŭ din bat. 28 vênătorĭ. Glonţulŭ ia pĕtrunsŭ în capŭ şi l'a ucisŭ imediatŭ. Sĕrmanulŭ omŭ era tată de familiă.

***

D'ale poştelorŭ. Ministrulŭ ungurescŭ de comunicaţiă a ordonatŭ cu privire la îmânarea scrisorilorŭ şi pachetelorŭ postale, precum şi a telegramelorŭ, care nu suntŭ adresate la unŭ nume, ci la o firmă: 1) Afară de scrisorile şi pachetele adresate „poste restante“ şi provědute şi numai cu o cifră, tóte celelalte şi telegramele trebuescŭ adresate lămuritŭ. 2.) Pentru a nu împedeca comunicaţiunea, nu se vorŭ respinge nicĭ scrisorile şi pachetele adresate defectuosŭ, precum şi cele adresate firmelorŭ d. e. Hotelulŭ la „Butea verde“, Băcănia „La ciocanulŭ de aurŭ“ ş. a. 3) Pentru corecta înmânare decĭ la astfelŭ de adrese, nu erarulŭ, ci trimiţĕtorulŭ supórtă urmările. 4) Scrisorĭ şi pachete defectuosŭ adresate se înmânéză numai acelorŭ persóne, care se potŭ legitima prin certificatŭ dela autoritatea industrială superióră, eventualŭ printr'unŭ estrasŭ acreditatŭ alŭ împrotocolării firmii. 5) Aceste certificate resp. estrase au sě fiă oprite şi ţinute în evidenţă de către oficiulŭ poştalŭ şi telegraficŭ, care înmânéză, orĭ în originalŭ orĭ în copiă acreditată de notarŭ. 6) Acele scrisorĭ şi pachete primite pe lângă recipisă, care suntŭ adresate la a s t f e l ŭ d e f i r m e n e î n p r o t o c o l a t e, ale cărorŭ numirĭ se deosebescŭ de numele cetăţenescŭ alŭ proprietarului prăvăliei, precum şi acele scrisorĭ şi pachete, faţă cu care nu se póte dovedi prin certificatŭ dela autoritatea industrială dreptulŭ de a-le lua, se vorŭ considera ca obiecte ce nu se potŭ înmâna provědêndu-se cu observaţiunea „necunoscutŭ“

***

Dărîmarea castelului Mayerling a începutŭ. Castelulŭ va fi înlocuitŭ cu o mânăstire. Câtŭ pentru camera archiducelui Rudolfŭ, ea va fi păstrată şi prefăcută în capelă.

***

Prelegere publică. Societatea sciinţifică literară „Tinerimea Română“ a avutŭ erĭ, Duminecă, 23 Aprilie curentŭ, óra 1 jum. p. m. la Universitatea din Bucurescĭ şedinţă publică, în care d-lŭ M. P. Alexandrescu a ţinutŭ o conferinţă întitulată: „Aspiraţiunile Românilorŭ se cuvinŭ sě fie marĭ.

***

Comora de aurŭ din Şimleulŭ-Silvaniei, ce a găsit'o Ioanŭ Olteanu a doua di de Pascĭ, s'a depusŭ în museulŭ ungurescŭ din Pesta. Obiectele găsite facŭ parte din technica artei din timpulŭ emigraţiunei poporelorŭ, ca şi comorile găsite la Bacău şi Petrósa în România. Comóra din Şimleulŭ Silvaniei, dicŭ anticvarii ungurĭ, a fostŭ a unei princese gotice, căcĭ tóte obiectele suntŭ podóbe femeescĭ, care au pututŭ fi ascunse, când a fugitŭ dinaintea lui Atila. Pe unŭ obiectŭ se vede simbolulŭ creştinismului goticŭ, crucea ariană; două din ele represintă figurĭ de lei.

***

Despăgubire pentru regalii va cere oraşulŭ Bistriţa 840.110 fl.

***

Têrgulŭ de primăvéră alŭ Sebeşului a fostŭ de totŭ slabŭ, pentru că, fiindŭ celŭ de vite înaintea Pascilorŭ şi celŭ de mărfurĭ tocmai după Pascĭ, poporulŭ îşĭ cumpărase cele de lipsă la têrgulŭ ce s'a ţinutŭ în Alba-Iulia în sĕptĕmâna patimilorŭ.

Preparatele pentru îngrijirea dinţilorŭ şi a gurei ale doctorului Gust. Necesitatea sêmţită în generalŭ de a afla mijlóce carĭ sě fiă apte de a combate stricăciunea dinţilorŭ, ce se lăţesce totŭ mai multŭ, a îndemnatŭ pe *D-rulŭ Gust* a combina *Preparate* pentru îngrijirea dinţilorŭ şi a gurei, carĭ afară de materiile cele mai bune întrebuinţate până acum spre acéstŭ scopŭ mai conţinŭ şi medicamente eminentŭ antiseptice, adecă carĭ lucréză în contra putrediciunii. Cele din urmă suntŭ după cele mai nouě cercetărĭ şi esperienţe apte a împedeca formarea de fermentaţiune şi putrediciune în gură şi a întârdia progresarea înbolnăvirei deja începute a dintelui.

Aceste preparate au totodată efectŭ curăţitorŭ, conservatorŭ şi plăcutŭ rĕcoritorŭ asupra organelorŭ gurei.

Pregătirea şi depositulŭ principalŭ alŭ acestorŭ preparate s'a predatŭ d-lui farmacistŭ *Fr. Stenner* în Braşovŭ.

Moştenitorulŭ tronului românŭ şi pressa streină.

„*Presse*“ salută sosirea principelui Ferdinand de Hohenzollern la Bucurescĭ şi-i urézâ sě aibă calităţile bunicului şi ale unchiului sěu. Diarele oficióse facŭ în urmă istoriculŭ domniei Regelui Carolŭ I, dicêndŭ că nu s'a lăsatŭ a fi intimidatŭ la începutulŭ urcării sale pe tronŭ, de reua influinţă a Franciei şi de abusurile orientale ce domniau încă în România. Elŭ făcŭ din România unŭ Statŭ de progresŭ luminatŭ; pe când la Belgradŭ şi Atena, din punctŭ de vedere politicŭ, s'au vědutŭ la orĭ-ce momentŭ schimbărĭ de opiniune, Regele Carolŭ, cu ajutorulŭ d-lui Ionŭ Brătianu, menţinea ţera în calea liniştei şi o silea astfelŭ *sě se pregătéscă pentru marea acţiune ce va veni într'o di.* Acestei şcolĭ aparţinŭ ómenii din tinĕra generaţiune, ca d-nii Rosetti, Carpŭ, Maiorescu, carĭ suntŭ representanţii politicei viitorului.

„*Tremdenblatt*“ felicită România pentru serbarea naţională de Mercurĭ şi asigură, că dreptulŭ ce are a se desvolta liberŭ nu póte găsi nicăirĭ amicĭ mai bunĭ şi mai sincerĭ decâtŭ în Austria. Principele Ferdinand are ca modelŭ pentru o domniă fericită pe Regele şi Regina, carĭ au devenitŭ adevěraţĭ Românĭ şi carĭ şĭ-au câştigatŭ consideraţia şi veneraţia poporului. Noulŭ guvernŭ n'a avutŭ încă multe ocasiunĭ ca sě-şĭ desvolte activitatea, dér se vede din scri-

---

2447 de exposanţĭ pe piaţa Concordiei, pe care a fostŭ decapitatŭ Ludovicŭ alŭ XVI, la 1793. Celelalte două exposiţiunĭ se ţinŭ pe câmpiile Eliseului, şi întrunescŭ pe rêndŭ odată *3281* şi altă-dată, în 1844,: *3960* de exposanţĭ.

Numĕrulŭ acesta considerabilŭ de exposanţĭ trebue adusŭ în legătură cu desvoltarea industriei francese, ce deja ocupă primulŭ rangŭ în Europa. Nu trebue sě uitămŭ însě nicĭ partea ce şĭ-o avŭ introducerea *drumurilorŭ de ferŭ.*

A XI şi cea din urmă Exposiţiă *naţională* s'a ţinutŭ în 1849 cu *4532* de exposanţĭ. Atracţiunea acestei exposiţiunĭ a fostŭ: *apariţiunea fotografiei*, perfecţionarea locomotivelorŭ şi diferitele aplicaţiunĭ ale *electricităţii.*

Exposiţiile universale, séu, mai bine disŭ, internaţionale, se inaugureză cu cea din 1855, care e a XII în seriă.

Ca în parantesŭ, putemŭ adăuga însě, că *prima Exposiţiă internaţională* s'a ţinutŭ în 1851, *la Londra.* Englezii, profitândŭ de relaţiunile ce se stabiliseră deja între popóre, graţiă maşinelorŭ de vaporŭ şi telegrafelorŭ, au ţinutŭ ca *ei* sě invite, *cei d'intâiu*, lumea industrială şi artistică d'atuncĭ la o serbare a progresului muncii omenescĭ. Dér Englezii s'au mai condusŭ şi de idea fraternităţii poporelorŭ, ideă ce făcuse atâtŭ de populară revoluţia francesă din Februarie 1849.

Exposiţia internaţională din 1851 a avutŭ *30,000* de exposanţĭ, dintre carĭ apróape pe jumětate străinĭ. Din epoca acésta datéză marele palatŭ alŭ Industriei ce se vede şi adĭ pe *Champs Elysees* p'o întindere de 56,000 metri pătraţĭ.

A XIII Exposită cade totŭ sub imperiulŭ lui Napoleonŭ III, şi s'a ţinutŭ în 1867 pe Câmpulŭ lui Marte, avêndŭ *52,000* de exposanţĭ. Intinderea acestei exposiţiunĭ era de 165,816 metri pătraţĭ, şi, statisticele de acum 22 de anĭ ne spunŭ, că numĕrulŭ visitatorilorŭ era pe di de 140,000, séu în totalŭ de 30,000,000.

Deja se creduse, că s'ar fi atinsŭ culmea în materiă de exposiţii, când a XIV-a Exposiţiă, din 1878, veni sě arate lumei întregĭ, că vitalitatea industrială francesă n'are marginĭ. Magnificulŭ palatŭ *Trocadero*, construitŭ anume pentru Exposiţia acésta, ne dovedesce şi adĭ superioritatea Exposiţiei de acum 11 anĭ peste tóte celelalte. In decursŭ de 6 lunĭ tóte bogăţiile lumei, tóte capo-d'operile inteligenţii şi muncii omenescĭ au statŭ expuse p'o vastă întindere de *745,530* de metri pătraţĭ.

***

Când vomŭ considera cifrele primei exposiţii dela Parisŭ şi vomŭ trece succesive dela cei 111 exposanţĭ din 1798 la esposiţiunea actuală, ce, după socoteala Englesilorŭ, va fi cea mai strălucită, trebue sě mărturisimŭ, că geniulŭ întreprindětorŭ alŭ Francesilorŭ e departe d'a fi în decadenţă. Câte nenorocirĭ nu trecură óre peste biata Franţă dela 1798 încóce. Câte din nenorocirile acestea nu luară proporţiunile unorŭ desastre! Câte calamităţĭ politice! Câte revoluţiunĭ sguduitóre însoţite de schimbărĭ în forma de guvernămêntŭ! Câte miserii economice chiar!? Şi cu tóte acestea ce progrese în industriă, în arte şi sciinţe în decursulŭ unui seculŭ atâtŭ de agitatŭ!

Cu dreptŭ cuvêntŭ decĭ Englesulŭ Iulius Price scrise mai dilele trecute în „Pall Mall Gazette“ următórele:

„Exposiţiunea francesă din anulŭ acesta va fi cea mai colosală şi cea mai extraordinară din câte s'au vědutŭ până adĭ în lumea întrégă. Trebue ca sě fi visitatŭ cineva lucrările de pe câmpulŭ lui Marte, pentru a'şĭ pute da sémă de iuţéla uimitóre cu care ele înainteză şi în acelaşĭ timpŭ d'aşĭ pute face şi o ideiă de magnificenţa fără precedentŭ ce privesce concepţiunea şi esecuţiunea lor“.

„Francesilorŭ le place sě facă tóte lucrurile în stilŭ grandiosŭ: eu sunt pe cale d'a dovedi încă odată, că se şi pricepŭ la acésta. Exposiţia lorŭ centenariă, comparată cu miserabilele nóstre cutióre ce le vedemŭ la Kensington, e ceva de totŭ uimitorŭ.“

„Ei n'au cruţatŭ nicĭ muncă, nicĭ banĭ. Nimicŭ meschinŭ nu insultă privirea. Sentimentulŭ şi gustulŭ artisticŭ se observă până şi în cea mai mică şarpantă de ferŭ. Bilanţulŭ acestei colosale opere e de natură a dovedi lumei întregĭ, că Franţa totŭ mai e încă naţiunea cea mai activă, precum şi cea mai artistică dintre tóte naţiunile celelalte şi că, odată decisă a face unŭ lucru, ea scie sě se facă luntre şi punte pentru a-lŭ esecuta. Decă împrejurările politice nu vorŭ turbura pacea Europei, exposiţia va atrage la Parisŭ jumětatea lumii civilisate, şi cu dreptŭ cuvêntŭ, căcĭ ea va fi cea mai frumósă din câte au figuratŭ vr'odată pe globŭ“.

a.

sórea, pe care suveranulŭ a adresat'o d-lui Lascarŭ Catargiu, câtŭ preţuesce Elŭ lucrările guverneloru precedente. Poporulŭ va fi mulţumitorŭ Regelui continuându-se opera de reforme agrare a d-lui Carpŭ şi protejându-se pe faţă îmbunĕtăţirea sórtei populaţiuniloru rurale, ceea ce va fi ţinta tuturorŭ miniştrilorŭ românĭ. Regele Carolŭ, care a fondatŭ dinastia, este şi fundatorulŭ independenţei ţerei, şi primirea entusiastă făcută principelui ereditarŭ a fostŭ de sigurŭ expresiunea încrederii în inviolabilitatea autonomiei naţionale. România aparţine ei însăşĭ, timpurile de aservire au trecutŭ şi coróna regală e simbolulŭ libertăţii României, dice fóia oficiósă.

„Pester Lloyd", vorbindŭ de primirea solemnă făcută principelui Ferdidinand de Hohenzollern la Bucurescĭ, ḑice: Intr'o ţĕră ca România, unde până acum simţemintele dinastice n'avuseseră timpulŭ necesarŭ şi nu găsiseră împrejurările cerute pentru a se înrădĕcina, e demnŭ de a se observa, că principele moştenitorŭ, care nu se trage în linia dreptă din suveranulŭ domnitorŭ, a fostŭ primitŭ cu simpatiă de către poporaţiune. Este sigurŭ, că majoritatea poporului românŭ se declară într'unŭ modŭ sincerŭ de acordŭ cu regimulŭ Regelui Carolŭ, nu pentru-că acestŭ sentimentŭ e inspiratŭ de tradiţiune, ci pentru că'şĭ dă forte bine sémă de situaţiunea internaţională a României. Aceste simţeminte găsescŭ espresiunea lorŭ în primirea căldurósă ce partidele marĭ din ţĕră facŭ principelui moştenitorŭ.

Corespondentulŭ diarului „*Standand*", la Viena, constată sinceritatea manifestaţiuniloru ce s'au făcutŭ la Bucurescĭ, în privinţa dinastiei române, cu ocasia sosirei principelui Ferdinand de Hohenzollern. Jurnalulŭ englesŭ adaogă, că acésta e o combatere a aserţiuniloru panslaviştilorŭ, carĭ pretindŭ că peninsula balcanică, întrégă, a devenitŭ rusofilă.

„*Gazeta Germaniei de Nordŭ*" dice, că primirea simpatică făcută principelui moştenitorŭ alŭ Ronâniei la sosirea sa în Bucurescĭ e unŭ evenimentŭ care are o mare însemnătate politică şi care va întări dinastia; ceea ce e absolutaminte trebuinciosŭ e, sĕ se asigure României stabilitatea şi desvoltare instituţiuniloru sale. Foia germană amintesce trecutulŭ turburatŭ alŭ ţĕrii. Ea adaoge că resultatele obţinute din punctulŭ de vedere alŭ atitudinei sincere a naţiunei române faţă de Regele Carolŭ şi în ceea ce privesce consolidarea dinastiei, suntŭ resultate carĭ vorŭ isbì pe cei carĭ urmărescŭ cu atenţiune de 25 de anĭ încóce politica României.

Principalulŭ meritŭ alŭ acestei situaţiunĭ revine regelui, care a isbutitŭ, într'unŭ timpŭ relativŭ scurtŭ, sĕ transforme taxa şi s'o claseze în numĕrulŭ şi în rangulŭ Statelorŭ civilisate din Occidentŭ. Acéstă politică prudentă şi răbdătóre a creatŭ pe marginele Dunărei o organisaţiă ale cărei fructŭ potŭ aprecia privindŭ armata, care a datŭ unŭ aşa de preţiosŭ concursŭ Rusiei în timpulŭ rĕsboiului din Orientŭ.

Gazeta termină articolulŭ sĕu amintind solicitudinea pe care regele o dovedia ierĭ încă ţĕranilor. Acéstă solicitudine, decă se ţine sémă de epocele, amintesce celalaltŭ, Hohenzollern, Frederic-Wilhelm I, care voia sĕ fiă în acelaşŭ timpŭ regele soldaţilorŭ sĕi şi regele ţĕranilorŭ sĕi.

Actele

despre succesiunea la tronulŭ României.

Jurnalŭ alŭ consiliului de miniştri.

Consiliu miniştrilorŭ, în şedinţa sa dela 16 Aprilie 1889, luândŭ în deliberare referatulŭ d-lui preşedinte alŭ consiliului şi ministru de interne cu Nr. 693 de adĭ, în cuprinderea următóre:

„Prin Mesagiulŭ Tronului din 15 Noemvre 1880, s'a supusŭ adunărilorŭ legiuitóre cestiunea, atâtŭ de importantă pentru viitorulŭ ţĕrei, a succesiunei la tronŭ. Adunările au fostŭ însciinţate, că acéstă succesiune se va regula conformŭ prescripţiunilorŭ constituţionale, ér actele privitóre la acéstă regulare se vorŭ pune în cunoscinţa lorŭ".

„Conform promisiuniloru Mesagiului, comisiunile de rĕspunsŭ la adresa tronului, din ambele adunărĭ, au primitŭ comunicarea a patru acte, carĭ suntŭ cele următóre:

„I. Scrisórea A. S. R. Domnitorului României adresată către A. S. R. Principele Carolŭ Antoniu de Hohenzollern.

„II. Scrisórea A. S. R. Carolŭ Antoniu de Hohenzollern către A. S. R. Domnulŭ României.

„III. Actulŭ familiei princiare de Hohenzollern.

„IV. Scrisórea A. S. R. Principelui Leopold de Hohenzollern către A. S. R. Domnŭ alŭ României". Din aceste acte resultă că în lipsă de succesorĭ direcţĭ ai M. S. Regelui, şi în faţa renunţărei făcută de A. S. R. Principele Leopold, fiii A. S. R. Principelui Leopold, Augustul frate alŭ Maiestăţii Sale, suntŭ, conformŭ Constituţiunei, chiemaţĭ la succesiunea tronului.

„Senatulŭ şi adunarea deputaţilorŭ prin adresele lorŭ votate în şedinţele din 3 şi 6 Decemvre 1880, iau actŭ de aceste importante declaraţiunĭ şi constată, că succesiunea este regulată, conformŭ cu art. 83 din constituţiunea ţĕrei. In urma acestora, fiiulŭ celŭ mare alŭ A. S. R. Principelui Leopold, Guilaume, Principe ereditarŭ de Hohenzollern, prin scrisórea sa din 29 Decemvre 1886, a declaratŭ asemenea, că renunţă la drepturile sale de succesiune eventuală la coróna României".

„Prin votulŭ sĕu dela 14 Martie 1889, Senatulŭ a votatŭ, în unanimitate, o moţiune, care înscrie în apelulŭ sĕu nominalŭ pe alŭ doilea fiiu alŭ A. S. R. Principelui Leopold, Principele Ferdinand, cu urmatorulŭ titlu: Alteţa Sa Regală Ferdinand, principe alŭ României, moştenitorŭ presumptivŭ alŭ corónei.

„In vederea celorŭ ce precedŭ, subsemnatulŭ vĕ rógă, D-lorŭ miniştri, sĕ-lŭ autorisaţĭ a publica în „Monitorulŭ oficialŭ cele patru acte comunicate adunărilorŭ în 1880, precum şi scrisórea A. S. Principelui Guilaume din 29 Decemvre 1886, care completéză aceste importante declaraţiunĭ.

„Aceste acte, d-lorŭ miniştri, suntŭ de unŭ interesŭ capitalŭ pentru viitorulŭ României, legatŭ de gloriósele destine ale familiei domnitóre, pentru stabilirea instituţiunilorŭ nóstre, pentru regulata transmisiune a puterei suverane. Ele stabilescŭ ordinea succesiunei la tronulŭ ţĕrei, conformŭ spiritului şi textului pactului nostru fundamentalŭ, acéstă trainică legătură între ţĕră şi Dinastia sa".

Aprobândŭ motivele din acestŭ referatŭ,

Decide:

Autorisă pe d-lŭ preşedinte alŭ consiliului şi ministru de interne a publica în Monitoru oficialŭ cele patru acte menţionate în acestŭ referatŭ, comunicate Adunărilorŭ legiuitóre în sesiunea ordinară dela 15 Noemvre 1880, precum şi scrisórea din 29 Decemvre 1886, pe care A. S. Principele Guilaume, principe ereditarŭ de Hohenzollern, a adresat'o M. S. Regelui României.

L. Catargiu, *G. Vernescu*, *Generalŭ G. Manu*, *Al. Lahovari*, *N. L. Gerasi*, *C. Boerescu.* (Va urma).

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS"

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pest)

Parisŭ, 6 Maiu. — Preşedintele republicei *Carnot* mergêndŭ pe drumŭ către Versailles a fostŭ aclamatŭ de poporaţiune.

In adunarea din sala oglindilorŭ a ţinutŭ preşedintele senatului *Leroyer* o vorbire ḑicêndŭ, că revoluţiunea dela 1789 n'a lăsatŭ moştenire numai doctrine, ci a datŭ şi bune învĕţăturĭ. Rogă pe preşedinte sĕ-şĭ ridice spre a face pe toţĭ Francesii ca prin concesiunĭ reciproce sĕ-şĭ unéscă nisuinţele lorŭ cu scopŭ de a sevêrşi marea operă naţională.

Carnot ḑice rĕspunḑêndŭ, că fundarea republicei de aḑĭ a încoronatŭ opera neperitóre începută înainte cu o sută de anĭ şi acésta a fostŭ ţinta, care după atâtea esperienţe cutrierătóre şi amare avea sĕ se atingă. Francia a rupt'o cu desĕvêrşire cu puterea personală a unui bărbatŭ, orĭ-ce titlu ar lua elŭ. Francia nu recunósce alţĭ suveranĭ ai ei, decâtŭ legile aduse de aleşii naţiunei. In fine Carnot apeléză la Francesĭ, ca sĕ incoroneze veaculŭ gloriosŭ alŭ progresului şi alŭ libertăţii dându-şĭ cu toţii mâna de împăcare şi unindu-se toţĭ în iubirea comună pentru binele publicŭ.

Parisŭ, 6 Maiu. Unŭ individŭ cu numele *Perry*, magazinarŭ la marină, *a trasŭ cu revolverulŭ* asupra preşedintelui republicei *Carnot*, care se afla în trăsură. Carnot nu a fostŭ rănitŭ, trăsura lui a continuatŭ drumulŭ. Atentatorulŭ a fostŭ arestatŭ. Mulţimea adêncŭ turburată a voitŭ sĕ-lŭ masacreze. Revolverulŭ a fostŭ împlutŭ numai cu pravŭ. Perry a declaratŭ, că n'a voitŭ sĕ omóre pe nimenĭ, ci a voitŭ sĕ atragă numai atenţiunea asupra-şĭ pentru-că este victima unei nedreptăţirĭ.

Londra, 6 Maiu. Scirĭ sosite din Petersburgŭ spunŭ, că Ţarulŭ a găsitŭ pe masa lui de lucru unŭ ḑiarŭ nihilistŭ şi o scrisóre cu capulŭ de mortŭ, în care i-se anunţă, că mórtea lui este hotărîtă. Şefulŭ poliţiei Pouteline a fostŭ destituitŭ. Urmaşulŭ lui este Winagradoff.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 5 Maiu st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.30	Vĕnd.	9.33
Argintŭ românescŭ -	„	9.25	„	9.30
Napoleon-d'orĭ - - -	„	9.36	„	9.39
Lire turcescĭ - - -	„	10.60	„	10.70
Imperialĭ - - - -	„	9.60	„	9.70
Galbinĭ	„	5.50	„	5.52
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.50	„	99.—
Ruble rusescĭ - - -	„	126.—	„	127.—
Discontulŭ - - - -	$6^1/_2$—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 4 Maiu st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4% - - - - - -	102.50
Renta de hârtiă 5% - - - - - - -	97.20
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare -	142.15
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) - -	100.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) - -	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	113.—
Bonurĭ rurale ungare - - - - -	105.10
Bonurĭ cu clasa de sortare - - - -	105.10
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ - - -	105.10
Bonurĭ cu cl. de sortare - - - -	105.10
Bonurĭ rurale transilvane - - - -	105.10
Bonurĭ croato-slavone - - - - - -	105.—
Acţiunile băncei austro-ungare - -	908.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. -	309.75
Acţiunile băncei de creditŭ austr. -	299.50
Galbenĭ împĕrătescĭ- - - - - - -	5.62
Napoleon-d'orĭ - - - - - - - - -	$9.39^1/_2$
Mărcĭ 100 împ. germane - - - - -	57.95
Londra 10 Livressterlinge - - - -	118.70

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Influinţa şi importanţa gimnasticei.

[Urmare.]

Precum gimnastica influinţéză asupra desvoltării peptului, totŭ asemenea lucră asupra tuturorŭ organelorŭ corpului întărindu-le şi oţelindu-le. Nicĭ cea mai mică parte din organismulŭ omenescŭ nu rĕmâne în stagnaţiune, ci în tóte se promovéză procesulŭ vieţii. Simţulŭ vitalŭ se potenţéză şi omulŭ, în consciinţa forţelorŭ, a prosperităţii sale, se simte ca şi pĕtrunsŭ de unŭ nou principiu de vieţă, din care resultă mulţumirea cu sine şi fericirea. Da, în mulţumirea cu sine în sentimentulŭ, că e fericitŭ, se cuprinde bunulŭ celŭ mai înaltŭ din vieţa pămĕntéscă.

Unŭ milionarŭ, căruia îi lipsesce sănĕtatea şi în urma căreia, indisposiţia, melancolia, amărăciunea, îi apasă sufletulŭ şi inima, óre nu se simte de ḑece orĭ mai nefericitŭ, decâtŭ unŭ sĕrmanŭ, care n'are nicĭ o para chioră, dér este vigurosŭ, robustŭ, are unŭ trupŭ sănĕtosŭ şi în acesta unŭ sufletŭ pururea trézŭ şi veselŭ?

Dér gimnastica pe lângă aceea, că contribue în modŭ putemicŭ la susţinerea sănĕtăţii, apărându-ne contra tuturorŭ influinţelorŭ climatice, a intemperiilorŭ, suportândŭ privaţiunĭ de totŭ felulŭ, fóme, sete, greutăţĭ, nĕcazurĭ cu mai multă uşurătate, făcêndu-ne resistenţĭ şi perseveranţĭ în tóte, mai înalţă valórea omului şi din alte puncte de vedere.

Este sciutŭ, că prin esercitiile corporale venimŭ în totŭ momentulŭ în posiţia d'a ne apreţia forţele nóstre, suntemŭ conscii de puterea nóstră. Conscii fiindŭ de puterea nóstră, avemŭ încredere în noi, în faţa pericolului ne scimŭ da iute sémă asupra mijlócelorŭ ce trebuescŭ folosite, spre a-lŭ încunjura sĕu a lŭ întêmpina, va sĕ ḑică suntemŭ resoluţĭ. Resoluţiunea, ca o urmare a încrederei în sine, este de cea mai mare însemnătate în tóte acţiunile vieţei nóstre, mergêndŭ mână în mână cu voinţa. In resoluţiune şi în voinţa tare şi firmă se cuprinde garanţia cea mai sigură pentru succesulŭ tuturorŭ întreprinderilorŭ nóstre.

Am avutŭ ocasiune adeseorĭ a mĕ convinge în órele de instrucţiune din gimnastică, că unii elevĭ, neavêndŭ consciinţă de puterea şi dibăcia lorŭ, adecă lipsiţĭ de încrederea în sine, recerêndu-se ca sĕ esecute unŭ esercitiu, care pretindea o acţiune momentană, se arătau fricoşĭ codindu-se. Inzadarŭ sufletulŭ făcea apelŭ la corpŭ cercêndŭ a-lŭ pune în mişcare, căcĭ acesta în inerţia şi nătângia lui nu se încumĕta a esecuta cu promptitudinea recerută mandatulŭ spiritului. Corpulŭ era neascultătorŭ către spiritŭ, fiindŭ că-i lipsea esercitiulŭ necesarŭ şi era prin urmare unŭ servitorŭ neplăcutŭ şi neesactŭ alŭ spiritului. Decă însĕ corpulŭ prin esercitii corĕspunḑĕtóre şĭ-ar fi câştigatŭ desteritatea şi mobilitatea recerută, atuncĭ impulsiunea momentană a sufletului, trecêndŭ asupra corpului, acesta în, consciinţa abilităţii sale, numai decâtŭ ar fi fostŭ pusŭ în mişcare esecutândŭ ceea ce 'i s'a demandatŭ.

Influinţa corpului asupra sufletului este o cestiune de mare însemnătate în vieţa omului. Sistemulŭ cerebro-spinalŭ, precum şi celŭ ganglionarŭ, ca regulatorii vieţii nóstre spirituale şi ca unii carĭ producŭ corespondenţa între spiritŭ şi corpŭ, au o înriurinţă decisivă asupra tuturorŭ productelorŭ şi acţiunilorŭ nóstre spirituale. Fortificându-se şi oţelindu-se corpulŭ, ambele aceste sisteme, ca făcêndŭ parte din corpŭ, încă se vorŭ afla într'o stare prosperă şi sănĕtósă. Din contră lipsa de sănĕtate, slăbiciunea şi depresiunea corpului, face ca şi aceste sisteme sĕ sufere, producêndu-se o funcţionare anormală a lorŭ şi prin urmare o impresiune nefavorabilă, ba chiar bolnăviciósă asupra spiritului. Se póte afirma cu tótă sigurătatea, că sistemulŭ cerebro-spinalŭ şi celŭ ganglionarŭ îşĭ transmite starea sa şi asupra productelorŭ spiritului. Căcĭ cum s'ar pute esplica altfelŭ coloritulŭ veselŭ, suriḑĕtorŭ şi plinŭ de vieţă ce transpiră din operele unora, de o parte, şi pesimismulŭ, melancolia şi tristeţa ce se observă în productele altora. Omului sănĕtosŭ şi mulţumitŭ cu sine tóte îi surîdŭ, ér celui bolnăviciosŭ şi apĕsatŭ de durerĭ, şi lumina îi face rĕu.

(Va urma.)

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fășia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Mersulŭ trenuriloru

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predealŭ

	Tren de persóne	Trenu accelerată	Trenu omnibus	Trenu mixt
Viena	11.10	8.—		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51
		7.11	9.18	2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32
Mezó-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rev		8.10	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia		9.04	1.57	4.49
Huiedin		9.34	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriș			4.15	6.12
Ghirbeu			4.36	6.24
Nădeșel			4.58	6.38
Clușiu		10.34	5.26	6.56
	11.15			7.15
Apahida	11.34			7.41
Ghiriș	12.45			9.18
Cucerdea	1.30			10.—
Uióra	1.37			10.09
Vințulu de susŭ	1.45			10.19
Aiud	2.07			10.48
Teiușu	2.26			11.55
Crăciunelŭ	3.11			12.34
Blașiu	3.24			12.52
Micăsasa	3.54			1.34
Copșa mică	4.09			2.19
Mediașu	4.21			2.46
Elisabetopole	5.11			3.31
Sighișora	5.45			3.59
Hașfaleu	6.12			4.32
Homorodŭ	7.32			6.53
Agostonfalva	8.17			7.21
Apatia	8.37			8.23
Feldióra	9.06			9.02
Brașovŭ	9.45			9.52
	1.55			
Timișŭ	2.53			
Predealŭ	3.28			
Bucurescĭ	9.35			

Predealŭ—Budapesta

	Tren de persóne	Trenu accelerat	Trenu mixt	Trenu omnibus
Bucurescĭ			7.30	
Predealŭ			1.14	
Timișŭ			1.45	
Brașovu	—.—		2.32	
	4.10		7.10	
Feldióra	4.56		7.31	
Apața	5.37		8.14	
Agostonfalva	6.07		8.36	
Homorodŭ	6.55		9.12	
Hașfaleu	8.36		10.24	
Sighișóra	9.13		10.46	
Elisabetopole	9.56		11.19	
Mediașŭ	10.37		11.47	
Copșa mică	10.59		12.02	
	11.16		12.09	
Micăsasa	11.37		12.25	
Blașiu	12.16		12.53	
Crăciunelu	12.33		1.05	
Teiușu	1.51		1.47	
Aiudŭ	2.18		2.08	
Vințuiu de susŭ	2.48		2.30	
Uióra	2.56		2.37	
Cucerdea	3.14		2.53	
Ghirișŭ	4.01		3.26	
Apahida	5.28		4.40	
Clușiu	5.56		5.—	
	6.37	5.32		8.—
Nădășelŭ	6.58			8.36
Gîhrbău	7.14			9.02
Aghireșŭ	7.29	6.11		9.32
Stana	7.56			10.11
B. Huiedin	8.18	6.43		10.51
Ciucia	8.58	7.12		12.16
Bucia	9.15			12.50
Bratca	9.34			1.19
Rev	9.53	7.51		2.—
Mezo-Telegd	10.25	8.17		3.04
Fugyi-Vásárheli	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04	8.42		4.03
	11.19	8.47	10.50	4.47
P. Ladány	1.15	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.29	11.51	3.29	3.15
Budapesta	6.33	1.55	7.45	10.—
Viena	2.50	7.15	6.05	

B.-Pesta-Aradŭ-Teius

	Trenu omnibus	Trenu de pers.	Trenu de pers.
Viena		11.10	2.—
Budapesta		8.20	9.05
Szolnok		11.20	12.41
Aradŭ		4.10	5.45
	2.17	4.30	6.—
Glogovațŭ	2.37	4.43	6.13
Gyorok	3.19	5.07	6.38
Paulișŭ	3.43	5.19	6.51
Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10
Conop		6.09	7.37
Berzava		6.28	7.55
Soborșinŭ		7.25	8.42
Zamŭ		8.01	9.12
Gurasada		8.34	9.41
Ilia		8.55	9.58
Branicica		9.19	10.17
Deva	1.47	9.51	10.42
Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07
Orăștia		11.09	11.37
Șibotŭ		11.39	12.—
Vințulŭ de josŭ		12.12	12.29
Alba-Iulia	8.55	12.29	12.46
Teiușu	9.54	1.16	1.26

Teiuș-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenu mixt	Trenu de pers.	Trenu mixt
Teiușŭ	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32
Vințulŭ de josŭ	12.30	4.10	
Șibotŭ	1.01	4.43	
Orăștia	1.32	5.13	11.—
Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21
Deva	2.52	6.35	
Branicĭca	3.23	7.02	
Ilia	3.55	7.28	
Gurasada	4.08	7.40	
Zamŭ	4.44	8.11	
Soborșinŭ	5.30	8.46	
Berzava	6.27	9.33	
Conopŭ	6.47	9.53	
Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50
Paulișu	7.43	10.42	6.13
Gyorok	7.59	10.58	6.38
Glogovaț	8.28	11.35	7.19
Aradŭ	8.42	11.39	7.38
	9.17	12.31	6.20
Szolnok	2.32	5.12	
Budapesta	6.—	8.20	
Viena	3.—	6.05	

Simeria (Piski)-Petroșenĭ

Simeria	6.47	2.42
Streiu	7.40	3.25
Hațegŭ	8.51	4.16
Pui	10.02	5.11
Crivadia	11.02	5.58
Banița	11.50	6.40
Petroșenĭ	12.30	7.12

Petroșenĭ-Simeria (Piski)

Petroșenĭ	9.36	4.26
Banița	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Hațegŭ	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Aradŭ—Timișóra

Aradŭ	6.05	5.48
Aradulu nou	6.33	6.19
Németh-Ságh	6.58	6.44
Vinga	7.29	7.16
Orczifalva	7.55	7.47
Merczifalva	8.14	8.08
Timișóra	9.12	9.02

Timișóra—Aradŭ

Timișóra	6.25	5.—
Merczifalva	7.19	6.02
Orczifalva	7.46	6.32
Vinga	8.15	7.02
Németh-Ságh	8.36	7.23
Aradulŭ nou	9.11	8.01
Aradŭ	9.27	8.17

Ghirișŭ—Turda

Ghirișŭ	9.26	4.19
Turda	9.47	4.40

Turda—Ghirișŭ

Turda	8.29	3.19
Ghirișŭ	8.50	3.40

Sighișóra—Odorheiu

Sighișóra	6.05
Odorheiu	9.45

Odorheiu—Sighișóra

Odorheiu	5.38
Sighișoră	9.16

Copșa-mică—Sibiiu

Copșa-mică		2.29	4.35
Șeica mare		3.02	5.06
Lómneșŭ		3.46	5.45
Ocna		4.18	6.17
Sibiiu		4.42	6.40

Sibiiu-Copșa-mică

Sibiiu		8.50	10.—
Ocna		9.17	10.24
Lómneșŭ		9.45	10.50
Șeica mare		10.20	11.20
Copșa-mică		10.49	11.45

Cucerdea-Oșorheiu-Reghinulŭ săsescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheța	3.35	10.50	3.58
Ludoșŭ	3.56	11.11	4.20
M.-Bogata	4.06	11.20	4.30
Iernutŭ	4.43	11.57	5.11
Sânpaulŭ	4.58	12.12	5.28
Mirașteu	5.21	12.36	5.53
Oșorheiu	5.40	12.55	6.13
	6.—	4.58	
Reghinul-săs.	7.56	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oșorheiu-Cucerdea

Reghinul-săs.		8.35	8.—
Oșorheiu		10.20	9.49
	6.56	12.15	10.20
Mirașteu	7.16	12.35	10.39
Sânpaulŭ	7.40	12.58	11.02
Iernutŭ	8.03	1.19	11.23
M. Bogata	8.37	1.49	11.53
Ludoșŭ	8.51	2.02	12.06
Cheța	9.08	2.18	12.22
Cucerdea	9.40	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Unied.

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedóra	3.08

Unied.-Simeria (Pisk.)

niedóra	9.36
erna	9.50
Simeria	10.15

Murĕșŭ-Ludoșŭ-Bistrița

Murĕșŭ-Ludoșu	4.40
Țagŭ-Budatelecŭ	8.02
Bistrița	——

Bistrița-Murĕșŭ-Ludoșŭ

Bistrița	——
Țagu-Budatelecŭ	9.41
Murĕșŭ-Ludoșu	1.11

Notă: Numerii încuadrațĭ cu linii gróse însemnéză órele de nopte.